

Jan Hellstedt visar en detalj efter blästring och målning.

Swedish Tissue i Kisa kvalitetssäkrar SAT SAR PÅ SPONGE-JET

Swedish Tissue i Kisa såldes för två år sedan av Duni till LPC-koncernen (Leicester Paper Converting). En affär som gett bruket framtidsstro. I pipeline finns både ett ökat koncessionstillstånd, investeringar och troligen nyanställningar.

Bruket ligger också långt framme när det gäller att satsa på ny teknik.

När en av de båda pappersmaskinerna renoverades vid det årliga underhållsstoppet provade man en helt ny blästringmetod, inomhus i direkt anslutning till maskinen. Något som aldrig har varit möjligt tidigare.

Det är Svensk Industriutveckling, en samarbetspartner som haft en stor del av underhållsarbetet vid de årliga sommarstoppen, som nu använder den amerikanska blästringmetoden Sponge-Jet i skarpt läge i Sverige för första gången. SCA:s bruk i Lilla Edet testar också i höst.

– Vi har tittat på flera olika metoder, men inte hittat något som passar. Vattenbilning eller att knacka rost med nålhammare är de alternativ som finns.

Att blästra inomhus med vanlig sandblästring är omöjligt, säger Tomas Juthe, som är underhållsamordnare på Swedish Tissue i Kisa.

– Därför prövar vi Sponge-Jet. Det går att blästra inomhus utan problem. Vi täcker bara över den kringliggande utrustning med plast.

Rikoschetterna från blästermedlet faller rakt ner och kan återanvändas upp till tio gånger, enligt tillverkaren.

PAPPERSMASKINEN demonterades till stora delar och blästring och målning skedde stegvis.

– Fördelen med den här metoden är att man inte behöver använda två moment, som vid vattenblästring. Då måste först maskindelarna torka och därefter måste man putsa, eftersom ytrosten kommer tillbaka direkt. Det är en tidskrävande metod och resultatet blir en slät yta där färgen har svårare att fästa, menar Tomas Juthe.

– Det ultimata är att kunna blästra. Det är första gången vi prövar det och det kan vi göra tack vare den här nya metoden. Det bildas inget eller mycket lite blästerdamm, så vitt vi kunnat se, och det är mindre risk för att partiklar tränger in i lagerhus och andra känsliga detaljer.

TOMAS JUTHE ser stora underhållsvinster med att blästra. Rostangreppen är ett stort problem, just för att det är så svårt att komma till rätta med dem. Rost och smuts på valstappar, maskinelement, maskinbeklädnad et cetera är inte bara hämmande för maskinens livslängd – det innebär också ett kvalitetsproblem. Rostflagor och smuts kan förstöra viror

Med den nya metoden går rostangripna partier att blästra i anslutning till pappersmaskinen, om kringliggande känslig maskinutrustning täcks med plast.

och filter och ge sämre papperskvalitet.

Genom att man får bort även gravrost och får fram en metallren yta med en viss struktur som ger bättre vidhäftningsförmåga ökar förutsättningarna för ett bra slutresultat – oavsett om man målar eller kompositbelägger.

– Vår förhoppning är att vi ska kunna öka kvalitetsnivån genom att vi nu får en pappersmaskin som är i stort sett rostfri och målad. Vi ska kunna hålla den ren med vanlig rengöring vid våra framtida underhållsstopp, menar Tomas Juthe.

På två veckor har man plockat ner stora delar av pappersmaskinen, blästrat, målat och återmonterat. På dagen två veckor efter underhållsstarten körde man igång produktionen.

– Vi sparar väldigt mycket tid på att vi kan komma igång med målningen direkt efter blästringen, säger Jan Hellstedt på Svensk Industriutveckling AB.

– Sponge-Jetmetoden är miljövänligare än vanlig blästring, hävdar han också.

– Om vi skulle göra motsvarande arbete med vanlig blästersand skulle det gå åt någonstans mellan fem och sex ton sand som måste tas om hand och destrueras. Sponge-Jet återanvänds upp till tio gånger och det som blir över kan man i princip lägga på tippen.

DEN NYA TEKNIKEN bygger på att rost, färg och fett fastnar på det syntetiska blästermaterialet. All energi går åt till att suga fast partiklarna, rikoschetterna tappar kraft och faller rakt ner, där de enkelt kan tas om hand för återcirkulation. 97 procent av stoftet fastnar på blästringsma-

terialet, hävdade Sponge-Jets VD Michael Merritt, när han besökte mässan Underhåll 2004.

Sponge-Jet består av vanligt blästermedel kombinerat med ett poröst, svampliknande material i storlekar från 2 till 4 mm. Sponge-Jet har 20 olika blästermedier, beroende på vilken profil man vill ha.

– Det kraftigt minskade antalet dammpartiklar i luften sänker kostnaderna för luftrengöring, men minskar framför allt risken för skador på lager och närliggande utrustning, informerade Michael Merritt.

Och Tomas Juthe kan inte annat än att hålla med.

– Det har fungerat bättre än förväntat. Det är som sagt första gången vi blästrar pappersmaskinen och det hade inte fungerat med konventionella metoder.

SWEDISH TISSUE i Kisa har 140 anställda och tillverkar huvudsakligen servettpapper, blöjtissue, papper till hygienartiklar och till sjukvårdssektorn. Någon konvertering finns inte i bruket, utan kärnverksamheten är tillverkning av papper i två maskiner.

För två år sedan sålde ägaren Duni bruket till brittiska LPC-koncernen, något som var enbart positivt, enligt Tomas Juthe.

– Våra ägare har verkligen satsat på oss. Med ett nyligen ökat koncessionstillstånd på 70 000 årston ser vi framför oss en tid med investeringar och positiva förändringar som troligtvis kommer att innebära behov av nyanställningar – viktigt i en mindre ort som Kisa.

Swedish Tissue i Kisa ägs av Leicester Paper Converting, som kommer att satsa på nyinvesteringar i bruket.